

THỰC TRẠNG BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRONG CÁC LỄ HỘI TƯỞNG NIỆM NỮ TƯỚNG THỜI HAI BÀ TRƯNG*

Vũ Anh Tú**, Vũ Hoa Ngọc***

Tóm tắt: Chứa đựng và phản ánh nhiều mặt của cuộc sống kinh tế, văn hóa, xã hội - lễ hội là chỗ dựa tinh thần để mỗi người hướng về tổ tông, dòng tộc, về thế giới tâm linh và gắn bó với thiên nhiên... trong một không khí vui vẻ, trang nghiêm, vừa trần tục, vừa linh thiêng. Trong hệ thống các lễ hội truyền thống ở Việt Nam, lễ hội tưởng nhớ và thờ cúng các anh hùng dân tộc nhằm ghi công ơn những vị danh tướng, những bậc tiền hiền có nhiều đóng góp trong công cuộc dựng nước và giữ nước suốt hàng ngàn năm lịch sử của dân tộc có một vị trí quan trọng. Trong đó, không thể không nói tới các lễ hội tưởng nhớ Hai Bà Trưng và các nữ tướng thời Hai Bà Trưng vốn có sức sống mãnh liệt, sức lan tỏa lâu bền trong cộng đồng người Việt. Qua khảo sát thực tế tại một số địa phương có di tích và lễ hội thờ nữ tướng thời Hai Bà Trưng, bài viết đi sâu tìm hiểu về thực trạng bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa trong các lễ hội này; nêu ra một số bất cập trong bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa, từ đó đề xuất một số giải pháp trong việc quản lý và tổ chức lễ hội cũng như bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa trong các lễ hội tưởng nhớ nữ tướng thời Hai Bà Trưng.

Từ khóa: Lễ hội, bảo tồn, phát huy giá trị, nữ tướng thời Hai Bà Trưng.

Vũ Anh Tú - Vũ Hoa Ngọc: *The current state of preserving and promoting cultural values of the festivals commemorating female generals of the Hai Bà Trưng dynasty*

Festivals possess and reflect many aspects of the economic, cultural and social life, are the spiritual support for a person in remembering their ancestors and clans, in linking with the spiritual world and the nature. They take place in a joyful, solemn atmosphere which is both mundane and sacred. The festivals commemorating and worshipping national heroes to pay tribute to famous generals and sages who had made many contributions in the cause of nation building and defense throughout thousands of years of the national history have an important place in the system of Vietnamese traditional festivals.

In particular, it is impossible not to mention the festivals commemorating Hai Bà Trưng and female generals of the Hai Bà Trưng dynasty which have had a strong vitality and lasting influence in the community of Viet people. Based on the field survey in some localities which have relics and festivals of commemorating female generals of the Hai Bà Trưng dynasty, the paper analyzed the current state of preservation and promotion of cultural values of these festivals. It pointed out shortcomings in preserving and promoting cultural values, thereby proposing some solutions for festival organization and management as well as preserving and promoting cultural values of the festivals commemorating female generals of the Hai Bà Trưng dynasty.

Keywords: Festival; preserve; promote values; female generals of the Hai Bà Trưng dynasty.